

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2011/C 368/02)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo”, z siedzibą w Brukseli, zostało ustanowione w grudniu 2007 r.⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Zadaniem Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” jest przyspieszenie opracowania, walidacji i demonstracji w UE czystych technologii transportu lotniczego w celu ich jak najszybszego zastosowania⁽²⁾. Koordynowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” działania badawcze podzielono na sześć obszarów techniki, zwanych inaczej „zintegrowanymi demonstratorami technologii” (ZDT).

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” są: Unia Europejska reprezentowana przez Komisję oraz partnerzy przemysłowi jako liderzy ZDT i członkowie stowarzyszeni z poszczególnymi ZDT.

4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” na pokrycie kosztów bieżących i działalności badawczej w wysokości 800 mln euro jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego w zakresie badań naukowych⁽³⁾. Inni członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” wnoszą środki równe co najmniej wkładowi Unii, wliczając w to wkłady rzeczowe.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność dnia 16 listopada 2009 r.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

6. Na mocy postanowień artykułu 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe⁽⁴⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”, obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽⁵⁾

oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2010 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

7. Niniejsze poświadczenie jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁷⁾.

Zadania dyrektora

8. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej związanych ze sporządzaniem ostatecznego sprawozdania finansowego⁽¹⁰⁾, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania Trybunału

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

10. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez IFAC i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI)⁽¹¹⁾ oraz opracowanymi przez te organizacje kodeksami etyki. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy, przyjęty na mocy decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, skupia wszystkie inicjatywy UE związane z badaniami naukowymi i odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów wzrostu, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on także podstawą Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

⁽⁴⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002, ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23), i w takiej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

11. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

12. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

13. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Wspólnego Przedsiębiorstwa na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2010 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

15. Uwagi przedstawione w pkt 16–25 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

16. Struktura i prezentacja budżetu na 2010 r. były niezgodne z wymogami rozporządzenia Rady ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo oraz z jego regulaminem finansowym⁽¹²⁾.

17. Ostateczny budżet obejmował środki na zobowiązania w wysokości 168 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 129 mln euro. Choć wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania sięgnął 96 %, poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł zaledwie 58 %. Świadczy to

⁽¹²⁾ Budżet nie został zaprezentowany jako osobny dokument, ale jako część rocznego planu realizacji i nie obejmował wszystkich wymaganych elementów (na przykład planu zatrudnienia).

o znacznych opóźnieniach w realizacji działań w porównaniu z początkowym planem⁽¹³⁾. Niski wskaźnik wykonania budżetu znajduje także odzwierciedlenie w wysokości salda gotówkowego, które na koniec roku wyniosło 53 mln euro (41 % dostępnych środków na płatności w 2010 r.).

Systemy kontroli wewnętrznej

18. Wspólne Przedsiębiorstwo nie wdrożyło w pełni systemów kontroli wewnętrznej i informacji finansowej w 2010 r. W szczególności dalsze prace są konieczne w zakresie procedur kontroli *ex ante* stosowanych do zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków. Są to istotne elementy systemu kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa.

19. Trybunał odnotował, że w tych przypadkach, gdzie członek lub członek stowarzyszony nie przedstawił wymagane poświadczenia z kontroli⁽¹⁴⁾, Wspólne Przedsiębiorstwo słusznie nie uznało zestawienia poniesionych wydatków. Jednakże w czterech przypadkach Wspólne Przedsiębiorstwo przy zatwierdzaniu zestawień poniesionych wydatków nie uwzględniło wyjątków ujętych w poświadczeniach z kontroli.

20. Częściowy przegląd kontroli informatycznych wykazał, że poziom zarządzania systemami informatycznymi i praktyki w tym zakresie Wspólnego Przedsiębiorstwa były adekwatne do jego rozmiaru i zadań, jednak w niektórych obszarach odnotowano opóźnienia w formalizowaniu polityk i procedur⁽¹⁵⁾.

21. Księgowy Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” zatwierdził systemy finansowe i rachunkowości (ABAC i SAP). Jednakże procedury, które stanowią podstawę systemu i dostarczają informacji finansowych, nie były zatwierdzone, w szczególności system dostarczający informacji finansowych na temat zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków.

22. W październiku 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo przyjęło kompleksowy strategiczny plan kontroli wewnętrznej na okres 2010–2012. Odnotowuje się jednak, że według planu niektóre kluczowe procesy, takie jak zatwierdzanie *ex ante* zestawień poniesionych wydatków, zostaną poddane badaniu w 2011 r. oraz że rozpoczęcie kontroli *ex post*, które są kluczowym mechanizmem kontrolnym mającym ocenić legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń, zaplanowano dopiero na 2011 r.

⁽¹³⁾ Działania zaplanowane na 2008 i 2009 r. nie zostały w pełni zrealizowane na koniec 2009 r., co doprowadziło do odzyskania kwot w wysokości 4,9 mln euro w 2010 r. Na koniec 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo nie otrzymało jeszcze zestawień poniesionych wydatków w związku z działaniami prowadzonymi w 2010 r. Powinny one zostać przesłane przez beneficjentów po dniu 1 marca 2011 r.

⁽¹⁴⁾ Do zestawienia poniesionych wydatków musi być dołączone niezależne sprawozdanie wydane przez biegłego rewidenta zgodnie z zakresem wymagań i obowiązków umów o dotację.

⁽¹⁵⁾ a) Niekompletny cykl informatycznego planowania strategicznego i monitorowania; b) brak formalnych polityk i zasad bezpieczeństwa; c) niekompletne zarządzanie ryzykiem informatycznym; i d) brak formalnego planu ciągłości biznesowej oraz kompletnego i przetestowanego planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

INNE KWESTIE***Ochrona własności intelektualnej***

23. Na koniec 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo nie ukończyło jeszcze opracowywania procedur wewnętrznych służących do nadzoru stosowania postanowień umowy konsorcjum i umowy w sprawie dotacji w zakresie ochrony, wykorzystania i rozpowszechniania wyników badań naukowych.

Funkcja audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

24. W swoim poprzednim sprawozdaniu Trybunał wskazał na potrzebę objaśnienia zapisów w statucie Wspólnego Przedsiębiorstwa dotyczących roli audytora wewnętrznego Komisji. Chociaż regulamin finansowy Wspólnego Przedsiębiorstwa nie

został zmieniony, tak aby uwzględnić zapis odnoszący się do uprawnień audytora wewnętrznego Komisji, Komisja i Wspólne Przedsiębiorstwo podjęły działania, aby zagwarantować, że odpowiednie zakresy odpowiedzialności Służby Audytu Wewnętrznego Komisji oraz funkcji audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa zostaną jasno określone.

Brak umowy z państwem przyjmującym

25. Jak już odnotował Trybunał, zgodnie z rozporządzeniem Rady ustanawiającym Wspólne Przedsiębiorstwo, Belgia i Wspólne Przedsiębiorstwo powinny zawrzeć umowę w sprawie biura, przywilejów i immunitetów oraz innego wsparcia, które Belgia udzieli Wspólnemu Przedsiębiorstwu. Do końca 2010 r. taka umowa nie została jednak zawarta.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Iğors LUDBORŽS, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 25 października 2011 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste Niebo” (Bruksela)

Kompetencje i działania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(fragmenty art. 171 i 172 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego przewiduje wkład w Unii w tworzenie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które można realizować poprzez wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 171 Traktatu.</p> <p>Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008)</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” przyczynia się do realizacji programu ramowego, w szczególności tematu siódmego „Transport (w tym aeronautyka)” szczegółowego programu „Współpraca”, — przyspieszenie opracowania, walidacji i demonstracji w UE czystych technologii transportu lotniczego w celu ich jak najszybszego zastosowania, — zapewnienie spójnego wdrażania europejskich wysiłków badawczych w dziedzinie transportu lotniczego mających na celu poprawę ochrony środowiska, — stworzenie wybitnie innowacyjnego systemu transportu lotniczego w oparciu o integrację zaawansowanych technologii i modele demonstracyjne w rzeczywistej skali w celu zmniejszenia oddziaływania transportu lotniczego na środowisko poprzez znaczne zmniejszenie hałasu i emisji gazów oraz obniżenie zużycia paliwa przez statki powietrzne, — przyspieszanie tworzenia nowej wiedzy, innowacji i wykorzystywania wyników badań w objętych przedsiębiorstwem technologiach i w pełni zintegrowanym systemie, we właściwym środowisku roboczym, a w rezultacie wzmacnianie konkurencyjności przemysłu. <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — Połączenie prac nad szeregiem ZDT z położeniem nacisku na innowacyjne technologie i opracowanie modeli demonstracyjnych w rzeczywistej skali, — skoncentrowanie wysiłków podejmowanych w ramach ZDT na osiągnięciu głównych zakładanych wyników, które pomogą Europie w realizacji celów w zakresie środowiska i konkurencyjności, — usprawnienie procesu weryfikacji technologicznej w celu zidentyfikowania i usunięcia przeszkód na drodze do przyszłej penetracji rynku, — połączenie różnorodnych wymagań użytkowników, aby skierować inwestycje badawczo-rozwojowe w stronę sprawnych i poszukiwanych na rynku rozwiązań, — realizacja niezbędnych prac badawczo-rozwojowych, w razie potrzeby poprzez przyznanie dotacji w następstwie zaproszeń do składania wniosków, — przyznawanie dotacji na wsparcie badań prowadzonych przez jego członków i przez inne jednostki wybrane w wyniku zaproszeń do składania wniosków zgodnie z otwartymi kryteriami uzgodnionymi przez Radę Zarządzającą, — publikowanie informacji dotyczących projektów, w tym nazw podmiotów otrzymujących dotacje i kwot wkładu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” w przeliczeniu na podmioty otrzymujące dotacje, — zawieranie umów w sprawie usług lub dostaw, w odpowiednich przypadkach w drodze zaproszeń do składania ofert,

	<ul style="list-style-type: none"> — mobilizowanie niezbędnych funduszy ze źródeł publicznych i prywatnych, — łączność z krajowymi i międzynarodowymi działaniami prowadzonymi w dziedzinie technicznej, którą zajmuje się Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo”, w szczególności ze Wspólnym Przedsięwzięciem SESAR, — informowanie za pomocą okresowych spotkań grupy przedstawicieli państw narodowych i współpraca z ACARE, — powiadamianie podmiotów prawnych, które zawarły ze Wspólnym Przedsiębiorstwem „Czyste niebo” umowę o dotację, o możliwościach zaciągnięcia pożyczki w Europejskim Banku Inwestycyjnym, a w szczególności o mechanizmie finansowania opartym na podziale ryzyka utworzonym na mocy siódmego programu ramowego.
Zarządzanie	<p>1 – Rada Zarządzająca</p> <p>Rada Zarządzająca jest organem zarządzającym Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”.</p> <p>2 – Dyrektor</p> <p>Dyrektor wykonawczy odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsiębiorstwem „Czyste niebo” i jest jego prawnym przedstawicielem. Odpowiada za swoje działania przed Radą Zarządzającą.</p> <p>3 – Komitety sterujące ds. ZDT</p> <p>Rada Zarządzająca ustanawia komitety sterujące ds. ZDT dla każdego z sześciu ZDT. Ustanawia się następujące ZDT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — inteligentny stałopłat, — proekologiczny samolot regionalny, — proekologiczny wiropląt, — systemy proekologicznej eksploatacji, — proekologiczny i trwałe silnik, — ekoprojekt. <p>Dla całego okresu funkcjonowania Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” ustanawia się niezależnego eksperta ds. technologii.</p> <p>4 – Grupa przedstawicieli państwa narodowego</p> <p>Grupa przedstawicieli państwa narodowego składa się z jednego przedstawiciela każdego państwa członkowskiego i każdego innego kraju będącego członkiem stowarzyszonego z programem ramowym. Grupa wybiera przewodniczącego spośród swoich członków.</p> <p>5 – Forum ogólne</p> <p>Forum ogólne jest organem doradczym Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”. W jego skład wchodzi przedstawiciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wszystkich członków Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”, — wszystkich partnerów. <p>6 – STAB</p> <p>Naukowo-technologiczny komitet doradczy jest organem doradzającym Radzie Zarządzającej. Składa się on z wysokiej klasy naukowców i inżynierów, a jego celem jest skoncentrowanie się na analizie naukowo-technicznej Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” z różnej perspektywy: oddziaływanie środowiskowe, prognoza technologiczno-naukowa, aspekty społeczne, gospodarka.</p> <p>7 – Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>8 – Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>

<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w 2010 r.</p>	<p>Budżet</p> <p>168 553 053 euro</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2010 r.</p> <p>24 stanowiska w planie zatrudnienia (pracownicy zatrudnieni na czas określony oraz pracownicy kontraktowi), z czego obsadzonych 20 stanowisk</p> <p>Inni pracownicy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — oddelegowani eksperci narodowi: 0 — pracownicy kontraktowi: 3 — personel lokalny: 0 — całkowite zatrudnienie: 20 <p>Z czego wykonujący zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — operacyjne: 8 — administracyjne: 9 — mieszane: 3
<p>Działania i usługi w 2010 r.</p>	<p>Inteligentny stałopłat</p> <p>Aerodynamiczna definicja projektu skrzydła laminarnego. Zrealizowano studium wykonalności w zakresie integracji dwuprzepływowego silnika ze śmigłem przeciwbieżnym oraz stanowiska dla prób w locie dwuprzepływowego silnika ze śmigłem przeciwbieżnym, obejmujące symulację numeryczną oraz testy naziemne ograniczonego zasięgu. Etap inicjacji koncepcji i produkcji elementów do prób w locie modelu demonstracyjnego wysokich prędkości został pomyślnie zakończony. Pierwszy naziemny model demonstracyjny skrzydła laminarnego (górną część skrzydła) został pomyślnie wyprodukowany.</p> <p>Proekologiczny samolot regionalny</p> <p>W trzech obszarach działalności, LWC, LNC i AEA, odnotowano znaczne postępy w 2010 r.: wstępna definicja modelu 3D naturalnego skrzydła laminarnego, struktura koncepcji samolotu o napędzie wyłącznie elektrycznym (<i>All Electrical Aircraft</i>), demonstracja inteligentnego systemu diagnostyki strukturalnej (<i>Structural Health Monitoring</i>) w skali płatu skrzydła, poprawa charakterystyki materiałów kompozytowych (pozytywne testy laboratoryjne w zakresie wpływu opadu gradu). Obszary te stanowią część testów w locie, które są w chwili obecnej w fazie planowania z wykorzystaniem samolotu ATR.</p> <p>Proekologiczny wiropłat</p> <p>(tylko najważniejsze elementy) Koncepcja aktywnego skrętu w ramach projektu Friendcopter została zbadana i oceniona. Opracowano metody konieczne do optymalizacji projektu śmigła, integracji systemu uruchamiania, transmisji danych sensorycznych, przeniesienia napędu oraz algorytmu sterowania. Zdefiniowano testy w zakresie modelowania oraz tunelu aerodynamicznego. Uruchomienie działania partnerskiego w zakresie elektrycznego wirnika ogonowego miało miejsce w listopadzie, co stanowi ogromny postęp dla GRC3. Rozpoczęto studium dotyczące silnika dieslowego oraz optymalizacji śmigłowca o takim napędzie. Ustalono harmonogram integracji modelu demonstracyjnego w locie śmigłowca, z adaptacją specyfikacji śmigłowca do aeronautycznego silnika dieslowego oraz przekształceniem lekkiego śmigłowca turbinowego. Określono specyfikację torów lotu przyjaznych dla środowiska oraz procedur niskohałasowych, w następstwie przeglądu istniejących wymogów mających zastosowanie do lotów H/C. Znaczne starania poświęcono wdrożeniu platformy symulacyjnej PHOENIX (z ang. <i>Platform Hosting Operational & Environmental Investigations for Rotorcraft</i>).</p> <p>Proekologiczne i trwałe silniki (między innymi)</p> <p>Analiza danych testowych silnika dwuprzepływowego w tunelu aerodynamicznym postępuje, a narzędzia modelowania hałasu zostały zmienione, aby uwzględnić nowe wnioski wyciągnięte z prób na stanowisku badawczym. Dokonano analizy porównawczej między napędem bezpośrednim a przekładniowym silnikiem dwuprzepływowym.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Przegląd wyboru koncepcji projektu złączki łopatki turbiny

- Przegląd procesu produkcji złączki łopatki turbiny
- Przegląd procesu produkcji nadwozia kompozytowego
- Wstępny przegląd koncepcji projektów modułów i modyfikacji silnika
- Wstępny przegląd koncepcji projektu kompresora wysokociśnieniowego
- Wstępny przegląd koncepcji projektu turbiny niskociśnieniowej o dużej prędkości

Przegląd projektu w zakresie podstawowego studium i pełnego studium silnika. Dokonano przeglądu wielu technologii oraz wybrano model demonstracyjny.

Systemy proekologicznej eksploatacji

Przeanalizowano wymogi dla dużych samolotów oraz regionalnych samolotów. Dalszy rozwój narzędzi modelingowych w celu oceny różnych rozwiązań projektowych na poziomie samolotu, dalsza specyfikacja rozwiązań projektowych w zakresie elektryki.

Dalsze doskonalenie technologii różnych komponentów, np. systemów przeciwblo-dzeniowych, generatorów/konwerterów mocy, elektronicznych systemów kontroli środowiska, elektronicznych systemów gondoli silników.

Obiecujące funkcje MTM zostały poddane dalszemu badaniu, a następujące funkcje zostały utrzymane:

- funkcja ekologicznego startu i wznoszenia,
- funkcja ekologicznego lotu ze stałą prędkością (wznoszenie schodkowe oraz wznoszenie ciągłe),
- funkcja ekologicznego podchodzenia.

Ekoprojekt

Uruchomienie komputerowej platformy modelowania: wymogi systemu oraz plan zatwierdzenia wydano w listopadzie 2010 r.

Wybór narzędzia symulacji dla elektronicznego modelu analizy sieci (ENAM) (SABER) oraz odpowiednia specyfikacja/dokumentacja zostały wydane w październiku 2010 r.

Opracowanie oprogramowania konwersji SABER: Zaproszenie do składania wniosków w zakresie projektu SMART wystosowano we wrześniu 2010 r.

Ekspert ds. technologii

Analiza rezultatów zewnętrznych powiązanych projektów (w tym Sourdine II, OPTIMAL i ERAT) oraz powiązanych sieci doskonałości. Zakres obejmował zbadanie doświadczeń z używanymi modelami, danymi i procedurami oceny w celu weryfikacji możliwości synergii i współpracy.

Rozpoczęto także wymianę z SESAR, wraz z SGO, i zorganizowano kilka tematycznych warsztatów. W 2011 r. możliwe będzie wdrożenie bardziej szczegółowej współpracy, dzięki protokołowi ustaleń podpisanemu między Wspólnym Przedsiębiorstwem „Czyste niebo” a Wspólnym Przedsięwzięciem SESAR.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA „CZyste NIEBO”**Punkt 16**

Wspólne Przedsiębiorstwo podjęło kroki mające na celu poprawę struktury i prezentacji budżetu na 2011 r., aby spełnić wymagania ram prawnych.

Punkt 17

Mimo że Trybunał jest świadomy przyczyny opóźnień w wykonaniu budżetu, to Wspólne Przedsiębiorstwo w 2010 r. podjęło kroki mające zapewnić w jak najszerszym zakresie wyeliminowanie dalszych opóźnień, i tym samym zwiększenie wykonania budżetu w czasie trwania programu. Po otrzymaniu zestawienia poniesionych kosztów za 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo zauważyło poprawę w zakresie wskaźnika działań i wykonania budżetu. Wspólne Przedsiębiorstwo dokłada starań, aby nadal wprowadzać ulepszenia wraz z członkami i partnerami.

Punkt 18

Wspólne Przedsiębiorstwo wyciągnęło wnioski z pierwszego zadania i wprowadziło ulepszenia do prowadzonych przez siebie w 2011 r. kontroli *ex ante*. W 2011 r. przeprowadzono spójniejszą i dokładniejszą kontrolę, w tym przegląd poniesionych wydatków za 2008 i 2009 r.

Punkt 19

Jak wspomniano powyżej, poprzez przegląd kontroli *ex ante* dotyczący poniesionych kosztów w 2008 i 2009 r., przypadki wymienione przez Trybunał zostały ponownie zbadane i podjęto już działania mające na celu znalezienie rozwiązania sytuacji w przypadku odbiorców płatności, których ta kwestia dotyczy przed końcem 2011 r.

Punkt 20

Wspólne Przedsiębiorstwo ściśle współpracuje z innymi wspólnymi przedsiębiorstwami w celu uporządkowania niezbędnej dokumentacji. Podjęto już działania odnośnie do wszystkich kwestii, na które Trybunał zwrócił uwagę. Działania zostaną zakończone w 2011 r.

Punkt 21

Księgowy wziął pod uwagę różne wskazówki w tej kwestii i w sierpniu 2011 r. zaczął je wdrażać we Wspólnym Przedsiębiorstwie.

Punkt 22

Zgodnie z uwagami Trybunału i w oparciu o wyspecjalizowaną ocenę ryzyka wewnętrznego systemu kontroli Wspólnego Przedsiębiorstwa specjalista ds. kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa udzielił specjalistycznych porad w związku z zatwierdzeniem *ex ante* zestawień poniesionych wydatków w latach 2010 i 2011. W 2011 r. specjalista koordynował proces kontroli Wspólnego Przedsiębiorstwa i zarządzał nim. Przewiduje się, że z przyczyn obiektywnych Służba Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) przeprowadzi kontrolę wdrażania z finansowego punktu widzenia zarządzania dotacjami Wspólnego Przedsiębiorstwa w 2012 r.

Punkt 23

Wspólne Przedsiębiorstwo podejmuje działania mające na celu zakończenie procedur wewnętrznych nadzorujących stosowanie postanowień zawartych już w umowach o dotacje i umowach konsorcyjnych dotyczących ochrony, stosowania i rozpowszechniania wyników badań.

Punkt 24

W kontekście rewizji ramowego rozporządzenia finansowego Komisji dotyczącego wspólnych przedsiębiorstw, Wspólne Przedsiębiorstwo dokona oceny, czy istnieje zapotrzebowanie na zmianę przepisów finansowych odnoszących się do „Czystego nieba”, biorąc pod uwagę zakres obowiązków audytora wewnętrznego Komisji.

Punkt 25

Projekt umowy z państwem przyjmującym przedstawiono belgijskim władzom celem jego zatwierdzenia. Istnieje już nieformalna zgoda, ale nadal oczekiwane jest oficjalne potwierdzenie. Po przyjęciu dokumentu przez Radę Zarządzającą zostanie od podpisany przez Wspólne Przedsiębiorstwo i rząd Belgii.
